

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/6/2020
Identifikačné číslo spisu:	5716205978
Dátum vydania rozhodnutia:	24.06.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniela Švecová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:5716205978.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Okresné stavebné bytové družstvo Martin, so sídlom v Martine, Kozmonautov 35, IČO: 00 222 038, právne zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Mrázovský & partners, s.r.o., so sídlom v Žiline, Mariánske námestie č. 2, IČO: 36 855 278, proti žalovaným 1/ G. R., nar. XX.XX.XXXX a 2/ Z. R., nar. XX.XX.XXXX, obom bývajúcim v J., G.. Y. XX/XX, právne zastúpeným spoločnosťou STEHURA & partners, v.o.s., so sídlom v Čadci, Fraňa Kráľa 2080, IČO: 47 246 863, o vypratanie nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 15C/194/2016, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. apríla 2019 sp. zn. 6 Co 156/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ a 2/ sú spoločne a nerozdielne povinní zaplatiť žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením súdu prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Martin (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 4. apríla 2018, č. k. 15C/194/2016-136, prvým výrokom uložil žalovanej 1/ a žalovanému 2/ vypratať trojizbový družstevný byt č. 69, vchod 37, na prvom poschodí, nachádzajúci sa v obytnom dome, súpisné číslo 5264, zapísaný na LV č. XXXX v katastrálnom území M., ul. G.. Y. XX/XX, XXX XX J. a odovzdať ho žalobcovi v lehote troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, bez nároku na bytovú náhradu; súčasne druhým výrokom priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania spoločne a nerozdielne vo vzťahu k žalovaným 1/ a 2/, v plnom rozsahu, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Po právnej stránke aplikoval § 710 ods. 1, 3, 4, § 711 ods. 1, 5, 6 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“). Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi žalobcom ako prenajímateľom a žalovanými 1/ a 2/ ako nájomcami bola dňa 22. apríla 2015 uzatvorená nájomná zmluva č. 13627 na dobu neurčitú, predmetom ktorej bol nájom trojizbového družstevného bytu č. 69, vo vchode 37, na prvom poschodí, nachádzajúceho sa v obytnom dome súpisné číslo 5264, zapísaného na LV č. XXXX v katastrálnom území M., na ulici G.. Y. XX/XX, XXX XX J.. Z článku 1 bod 3. uvedenej nájomnej

zmluvy vyplynulo, že zmluva bola uzavretá na základe odvolania skoršej výpovede nájmu bytu žalobcu zo dňa 25. februára 2015. Výpoveďou zo dňa 3. novembra 2015 žalobca vypovedal žalovaným 1/ a 2/ nájom predmetného bytu podľa § 711 ods. 1 písm. d/ OZ, t. j. z dôvodu hrubého porušenia povinností žalovaných 1/ a 2/ vyplývajúcich z nájmu bytu, a to nezaplatením nájomného a úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu za obdobie dlhšie ako tri mesiace. Dlh žalovaných 1/ a 2/ spolu s poplatkom z omeškania ku dňu 30. septembra 2015 za sporný byt predstavoval sumu 1 660,73 eur. Výpovedná lehota začala plynúť prvým dňom nasledujúceho mesiaca po mesiaci, v ktorom bola výpoveď žalovaným 1/ a 2/ doručená. Zároveň boli žalovaní 1/ a 2/ poučení, že v lehote troch mesiacov od doručenia výpovede môžu na súde prvej inštancie uplatniť neplatnosť výpovede. Súd prvej inštancie mal za preukázané doručenie výpovede žalovanej 1/ doručenkou zo dňa 23. novembra 2015 spolu so špecifikáciou dlhu k 30. septembru 2015 a žalovanému 2/ fikciou doručenia, keďže ten si predmetnú zásielku neprevzal od poštového doručovateľa, a tá bola uložená na pošte dňa 5. novembra 2015; žalovaný 2/ si zásielku neprevzal v odbernej lehote a vrátila sa žalobcovi ako neprevzatá dňa 25. novembra 2015. Podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaní 1/ a 2/ nepreukázali, že žalovaná 1/ bola prítomná v spoločnej domácnosti v čase, keď sa doručovala aj zásielka žalovanému 2/. Zdôraznil, že predmetný byt bol v spoločnom nájme manželov. Z uvedeného dôvodu sa na platnosť výpovede z nájmu vyžaduje doručenie výpovede z nájmu obom manželom. V čase doručovania výpovede z nájmu bytu sa na doručovanie vzťahovali primerane ustanovenia osobitného predpisu v zmysle odkazu v § 711 OZ, konkrétne § 46 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016, ďalej len „O. s. p.“). V zmysle tohto zákonného ustanovenia bolo možné adresátovi doručiť písomnosť v byte, sídle (mieste podnikania), na pracovisku alebo kdekoľvek, kde bude zastihnutý, ale aj to, že ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa zdržuje v mieste doručenia, doručí sa písomnosť inej dospelej osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome, alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ak je ochotná obstarat' odovzdanie písomnosti. Pre prípad, že nemožno písomnosť doručiť ani takto, sa písomnosť uloží na pošte alebo na orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom vyzve, aby si písomnosť vyzdvihol. Písomnosť sa považuje za doručенú dňom, keď bola vrátená odosielateľovi, aj keď sa adresát o tom nedozvedel. Vznik fikcie doručenia predpokladá, že adresát nebol zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiaval. Poukázal tiež na to, že v prípade adresných jednostranných právnych úkonov prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde (§ 45 ods. 1 OZ). Znamená to, že právny úkon sa dostane do sféry dispozície jej adresáta, čo však nemožno stotožňovať s pojmom doručenie v zmysle procesných predpisov. Ak teda nájomca bytu mal objektívnu možnosť na základe oznámenia pošty vyzdvihnúť si uloženú zásielku obsahujúcu výpoveď nájmu bytu a oboznámiť sa s jej obsahom skôr, než sa nevyzdvihnutá zásielka vrátila späť jej odosielateľovi (žalobcovi), nastali hmotnoprávne účinky výpovede v okamihu, keď nájomca napriek oznámeniu o uložení zásielky túto objektívnu skutočnosť nevyužil. Žalovaní 1/ a 2/ neplatnosť výpovede z nájmu bytu nenapadli žalobou na súde (§ 711 ods. 6 OZ), preto márne uplynutie trojmesačnej prekluzívnej lehoty na jej podanie malo v danom prípade za následok platnosť výpovede z nájmu bytu, ktorú dal žalobca žalovaným 1/ a 2/. Okresný súd uzavrel, že za daného skutkového stavu je výpoveď žalobcu daná žalovaným 1/ a 2/ platná. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 1. júla 2016 (ďalej len „C. s. p.“).

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ rozsudkom z 24. apríla 2019 sp. zn. 6 Co 156/2018 rozsudok okresného súdu potvrdil a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným 1/ a 2/ v celom rozsahu. Uviedol, že odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne (§ 387 ods. 1 C. s. p.), pričom sa odvolací súd obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 C. s. p.). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd uviedol, že k náhradnému doručovaniu možno pristúpiť len v prípade, ak sa adresát v mieste svojho bydliska zdržuje, čo v danom prípade sporné nebolo. Doručovanie výpovede z nájmu prostredníctvom osoby v § 46 ods. 2 O. s. p. je len jednou z možností náhradného doručenia. Zákon bližšie neurčuje spôsob doručujúceho orgánu pri zisťovaní takejto osoby, t. j. inej dospelej osoby bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnanej na tom istom pracovisku, ktorá je ochotná obstarat' odovzdanie písomnosti. Pokiaľ doručujúci subjekt (pošta) vyhodnotil, že takej osoby niet, tak prichádzal do úvahy spôsob doručenia zásielky uložením na pošte, o čom adresáta vhodným spôsobom upovedomil a tento spôsob náhradného

doručenia bol predmetom posúdenia súdu. Pretože doručienka od zásielky obsahujúcej výpoveď z nájmu bytu adresovaná žalovanému 2/ obsahovala všetky relevantné údaje pre posúdenie účinnosti doručenia výpovede z nájmu, a zároveň nebolo sporné, že žalovaný 2/ sa v čase doručovania v mieste doručenia (adrese jeho bydliska) zdržiaval, okresný súd dospel k správneému záveru o účinnom doručení výpovede z nájmu žalovanému 2/ náhradným doručením (fikciou). Právna konštrukcia doručovania upravená v OZ teda zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov účastníkov právnych vzťahov. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, prípadne zmarí jej doručenie, hoci aj z nebanlivosti. Taktiež dodal, že odvolací súd nespochybňuje výkladové pravidlá právnych noriem formulovaných v rozhodovacej praxi Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorých sa odvolatelia dovolávajú. Zdôrazňuje však, že každý prípad je potrebné posudzovať s prihliadnutím na jeho individuálne okolnosti. Spravodlivé riešenie musí totiž v sebe obsiahnuť rovnovážne plnenie zmluvných povinností každej zmluvnej strany. V prípade opakovaného neplnenia základnej zmluvnej povinnosti jedného z účastníkov právneho vzťahu nemožno od jeho druhého účastníka rozumne očakávať, že bude naďalej zotrvať v zmluvnom vzťahu. Žalobca preto postupoval legitímnym spôsobom, ak právny vzťah so žalovanými ukončil výpoveďou z nájmu bytu. Žalovaní si totiž dlhodobo privlastňovali úžitkovú hodnotu sporného bytu patriaceho prenajímateľovi (žalobcovi), za ktorý mu ako nájomníci neuhrádzali mesačné platby. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C. s. p., § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 396 ods. 1 C. s. p.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalovaní 1/ a 2/ (ďalej len „dovolatelia“) v celom rozsahu. Prípustnosť dovolania odôvodnili dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) C. s. p., t. j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., a teda rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Porušenie práva na spravodlivý proces videli dovolatelia v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia (t. j. je nepreskúmateľné). Mali za to, že odvolací súd sa nevysporiadal so všetkými argumentmi, ktoré prezentovali vo svojom odvolaní. V súvislosti s nesprávnym právnym posúdením (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.) uviedli, že z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) vyplýva, že nájomca sa nemôže s úspechom domáhať neplatnosti právneho úkonu, ktorého existencia chýba, resp. uplatniť neplatnosť výpovede na súde, ak mu výpoveď nebola vôbec doručená (účinky výpovede nastávajú až dňom jej doručenia a deň doručenia výpovede je skutočnosťou rozhodujúcou pre začiatok plynutia zákonom stanovených lehôt, výpovednej aj prekluzívnej). V takýchto prípadoch zánik nájmu bytu v zmysle § 710 ods. 1 a 3 OZ nastať nemôže, pričom súd je v každom konaní, t. j. aj v konaní o vypratanie bytu, povinný sa námietkou nájomcu v tomto smere vznesenou zaoberať. V danom prípade nejde o riešenie otázky (ne)platnosti výpovede v zmysle § 711 ods. 6 OZ (porovnaj rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 17/2005). Poukázali na ustanovenie § 46 ods. 2 O. s. p., ktoré upravuje postup náhradného doručovania. Až keď sú splnené všetky predpoklady, môže nastať právna fikcia doručenia, z ktorej vyplývajú dôsledky doručenia zásielky. Podľa ich názoru ustanovenie § 710 ods. 3 OZ predpokladá pre doručovanie výpovede z nájmu bytu primerané použitie § 46 O. s. p., avšak žalobca v prípade žalovaného 2/ zvolil kvalifikovaný spôsob doručenia do vlastných rúk podľa § 47 O. s. p. (čo vyplýva zo samotnej výpovede, ako aj z doručienky, kde je uvedené „do vlastných rúk“), čo už je samo o sebe v rozpore so zákonom, avšak v dôsledku zvolenia tohto kvalifikovaného doručovania nemohla byť predmetná zásielka doručovaná inej dospelej osobe, nakoľko toto kvalifikované doručovanie tento spôsob náhradného doručovania nepripúšťa. Dovolatelia žiadali rozsudok krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Súčasne žiadali odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

4. K podanému dovolaniu sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol dovolaciemu súdu dovolanie zamietnuť ako nedôvodné a zaviazat žalovaných 1/ a 2/ na náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd uznesením zo dňa 28. februára 2020, právoplatným dňa 9. marca 2020, odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku krajského súdu. Za dôvod hodný osobitného zreteľa považoval možnú realizáciu núteného výkonu dovolaním napadnutého rozhodnutia v podobe vypratania bytu, v ktorom dovolatelia bývajú.

6. Najvyšší súd po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 C. s. p.) a na to oprávnenými osobami (§ 424 C. s. p.), zastúpenými v zmysle § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či sú splnené podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie je potrebné podľa § 447 písm. c) a f) C. s. p. odmietnuť.

7. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 C. s. p. (prípustnosť dovolania pre vady zmätočnosti) a § 421 C. s. p. (prípustnosť dovolania pre riešenie právnej otázky).

8. V zmysle § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

10. V danom prípade žalovaní 1/ a 2/ prípustnosť dovolania odvodili z § 420 písm. f) C. s. p. a porušenie práva na spravodlivý proces opreli o pochybenie súdov nižších stupňov spočívajúce v nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov a nevysporiadanie sa s odvolacími námietkami žalovaných 1/ a 2/.

11. Aj vo vzťahu k § 420 písm. f) C. s. p. (tak, ako v prípade ďalších väd zmätočnosti uvedených v § 420 C. s. p.) platí, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil namietanej vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 8/2017, 3 O. 214/2017, 8 O. 73/2017).

12. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) C. s. p., sú a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

13. Za zmätočnosťnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. dovolatelia označili nedostatok odôvodnenia (nepreskúmateľnosť) rozsudku odvolacieho súdu. Podľa názoru vec prejednávajúceho senátu konanie pred odvolacím súdom takouto vadou postihnuté nebolo. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú

(kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie. Dovolatelia preto nedôvodne argumentovali, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

14. V súvislosti s nedôvodnou námietkou dovolateľov, že odvolací súd sa nezaoberal ich odvolacími argumentmi dôležitými pre rozhodné posúdenie veci, dovolací súd uvádza, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania, resp. strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (stranou sporu), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.“ (napr. *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil III/1997*, či rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko* a *Hiro Balani c. Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B).

15. Podľa § 447 písm. c) C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

16. V prejednávanej veci žalovaní 1/ a 2/ nepreukázali opodstatnenosť dovolania a porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p., preto najvyšší súd jeho dovolanie v tejto časti podľa § 447 písm. c) C. s. p. odmietol.

17. Žalovaní 1/ a 2/ vyvodzovali prípustnosť dovolania aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.

18. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

19. Dovolanie prípustné podľa § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré považuje za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

20. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*questio juris*). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (*questio fakty*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len

argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav.

21. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p. nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiace otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená.

22. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávnych a hmotnoprávnych otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 C. s. p. (porovnaj analogicky 1 O. 23/2017, 2 O. 117/2017, 3 O. 6/2017, 4 O. 95/2017, 7 O. 140/2017, 8 O. 78/2017).

23. Dovolací súd si plne uvedomuje, že by bolo v rozpore s princípmi spravodlivého procesu, pokiaľ by sa pri posudzovaní dovolania uplatňoval prílišný formalizmus. V rozpore s týmito princípmi ale nie je prístup majúci na zreteli, že ustanovenia C. s. p. vyžadujú istú mieru formálneho a obsahového vyjadrenia dôvodov, z ktorých procesná strana vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania. Ak však dovolanie aj po zameraní sa dovolacieho súdu na jeho obsah (§ 124 C. s. p.) zostáva naďalej nejednoznačné alebo nejasné v tom, že z neho nemožno s istotou usúdiť, ktorú právne významnú otázku mal dovolateľ na myslí, je potrebné mať na zreteli, že právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v ustanoveniach C. s. p. nedáva žiadny priestor pre uplatnenie domnienok alebo dedukcií dovolacieho súdu alebo jeho dohadov o tom, ktorú z viacerých právnych otázok riešených prvoinštančným a odvolacím súdom mal dovolateľ (jeho advokát) na myslí pri formulovaní dovolania.

24. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p., je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne.

25. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 C. s. p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

26. Dovolatelia v dovolaní namietali nesprávne „právne posúdenie“ otázky náhradného doručenia výpovede z nájmu bytu žalovanému 2/, a v dôsledku toho namietali, že nemohlo dôjsť k zániku nájmu bytu. Dovolací súd poukazuje na to, že súdy pri rozhodovaní vychádzali zo skutočnosti, že žalovaný 2/ nebol zastihnutý v mieste doručenia, hoci sa v ňom zdržiaval, písomnosť nebolo možné doručiť inej osobe bývajúcej v tom istom byte, v dôsledku čoho bola uložená na pošte a žalovaný 2/ si ju neprevzal v odbernej lehote. Z vykonaného dokazovania tak mali súdy za preukázané, že došlo k náhradnému doručeniu písomnosti fikciou podľa § 46 O. s. p. Ak dovolatelia tvrdia, že písomnosť bolo možné doručiť inej osobe bývajúcej v tom istom byte, konkrétnej žalovanej 1/, takáto argumentácia predstavuje

iba polemiku s rozhodnutím odvolacieho súdu, resp. ide o námietky, ktoré sa týkajú spochybňovania správnosti skutkových zistení. Nesprávnym zistením skutkového stavu, prípadne len samou polemikou s rozhodnutím súdu nie je možné podľa C. s. p. vymedziť dovolací dôvod, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci. Uplatnenie tohto dovolacieho dôvodu predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových). Podľa dovolacieho súdu takáto argumentácia v dovolaní dovolateľov absentuje. Dovolatelia sa de facto domáhajú opätovného právneho posúdenia nimi tvrdného skutkového stavu v ich prospech. Takéto tvrdenia nemožno považovať za právne otázky vymedzené zákonom predpokladaným spôsobom.

27. Pokiaľ ide o otázku doručovania výpovede z nájmu bytu do vlastných rúk podľa § 47 O. s. p., hoci ustanovenie § 710 ods. 3 OZ predpokladá primerané použitie ustanovenia § 46 O. s. p., dovolací súd zdôrazňuje, že nejde o otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, keďže odvolací súd sa predmetnou otázkou v napadnutom rozhodnutí nezaoberal a nebola ani obsiahnutá v odvolaní žalovaných podanom proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu.

28. Dovolatelia síce v dovolaní formálne uplatnili aj dovolacie dôvody podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., avšak z obsahu dovolania je zrejmé, že v ňom nie je špecifikovaná žiadna právna otázka, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

29. Dovolací súd taktiež poukazuje na skutočnosť, že rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 O. 17/2005, na ktoré poukázali dovolatelia, nie je možné aplikovať na prejednávany spor. Z odôvodnenia rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2 O. 17/2005 je zrejmy rozdielny skutkový stav, keďže v danom prípade pri doručovaní sa žalobca 1/ často zdržiaval mimo republiky a jemu určené zásielky nepreberal. V prejednanom prípade bolo možné k náhradnému doručovaniu pristúpiť za situácie, ak sa adresát v mieste svojho bydliska zdržiava, čo v danom prípade nebolo sporné.

30. Podľa § 447 písm. f) C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

31. So zreteľom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovaných 1/ a 2/ vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. nie je prípustné, a preto ho v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) C. s. p.

32. Dovolaciemu súdu nezostávalo nič iné, ako dovolanie žalovaných 1/ a 2/ podľa § 447 písm. c) a f) C. s. p. ako procesne neprípustné, odmietnuť.

33. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

34. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.